

en så nogenlunde afslappet holdning til det at søge hjælp, at det sker tidligt nok til, at problemerne kan klares ved en begrænset hjælpeindsats og alvorligere problemer forebygges.

Om risikoen for, at større børn skulle udnytte krisecentrene i en magtkamp med forældrene, henvises til bemærkningerne til punkt 4.

Til punkt 4

I konfliktsituationer er det ikke fremmede for løsningsmulighederne, at der i de mest tilspidsede forhold kun er to ekstreme muligheder at vælge imellem: *enten* håndhæves forældremyndigheden kategorisk, om nødvendigt ved tvangstilbagelevering af barnet, når det i fortvivlelse og desperation er løbet hjemmefra, *eller* også frakendes forældremyndigheden fuldstændig, om nødvendigt ved tvangsfjernelse af barnet.

Børn er i almindelighed fantastisk solidariske med deres forældre. Der skal overordentlig meget til, før de ønsker at stikke af fra det hele. Og med de vilkår, det sker under, siger det sig selv, at det ikke er noget, børn gør for sjov.

Det ville være gunstigt for de opsøgende og forebyggende muligheder, hvis barriererne var mindre, således at man i en tidligere fase af konfliktudviklingen fik kendskab til, at noget var begyndt at gå skævt. Krisecentrene skulle gerne bidrage hertil.

Men som det er i dag, har hverken børnene eller krisecenteret eller myndighederne mulighed for at lade tingene falde lidt til ro, medmindre forældrene er indforståede. Når et barn opsøger døgnkontakten, skal forældrene straks underrettes (hvilket selvfølgelig er helt rimeligt), og kun hvis de giver deres tilladelse, kan barnet blive der nogle dage, uanset om barnet selv ønsker det og medarbejderne – herunder lægen – anbefaler det som værende bedst for barnet.

Forslagsstillerne finder, at barnet bør have ret til en midlertidig separation, f.eks. op til 14 dage, uden at forældrene kan modsætte sig det, når de

informerer om barnets opholdssted. Denne ret bør principielt være uden aldersgrænse, da de forhold, som kan gøre tilværelsen uudholdelig for barnet, kan opstå på alle alderstrin; men retten kan evt. suppleres med aldersbetingede krav om et rimeligt voksenopsyn.

I praksis er det som nævnt altovervejende de 13–17-årige, det drejer sig om. Lykkes det at gøre de under punkt 3 foreslåede krisecentre til de steder, krisestedte børn først og fremmest opsøger, ses der ikke at være berettiget grund til bekymring ved en sådan ret. Derimod er der grund til at forvente, at mulighederne for at udbedre forholdet bliver bedre, når forældrene ikke straks efter barnets forsvinden skal tage stilling til, om de vil godtage, at barnet forbliver på krisecenteret i nogle dage, men både forældre og børn og rådgivere får nogle dages henstand, før der skal træffes beslutning af nogen art. Det er en selvfølge, af forældrene i denne periode løbende orienteres om, hvordan barnet har det, ligesom det allerede nu sker fra døgnkontakten i de tilfælde, hvor forældrene har givet deres tilladelse. Erfaringerne med disse tilladelser er utvetydigt, at selv en kort separationsperiode bidrager væsentligt at gøre konflikten overskuelig og til at øge mulighederne for at bearbejde de egentlige årsager.

Der er grund til mere generelt at overveje en graduering af forældremyndigheden, som dette forslag er et lille, beskedent eksempel på, bl.a. gennem en mere differentieret »myndighedsalder«, således at der ikke bliver tale om ét brat skel ved de 18 år, men en gradvis udvikling til fuld myndighed ved det fyldte 18. år, således som det i et vist omfang findes i Island.

Som det fremgår af de indledende, generelle bemærkninger, så VS gerne en langt mere vidtgående separations- eller skilsmisseret for børn end her foreslået, specielt for børn over 15 år (jfr. Island). Men vi erkender, at det forudsætter en anden løsning af forsørgelsesspørgsmålet end den nuværende forældrenes forsørgelsespligt.